процесі праці та в якій мірі показник безпеки враховується при оцінці її ефективності.

Висновки. На жаль, сьогодні на сільськогосподарських підприємствах стан охорони праці викликає тривогу. Більшість керівників у цієї сфері не мають спеціальної підготовки і досвіду роботи з охорони праці. Вони проявляють байдужість до проблем охорони праці і небажання серйозно займатися їхнім вирішенням. Першочерговим завданням охорони праці є формування у роботодавців думки про те, що охороні праці необхідно приділяти пріоритетну увагу. Тоді працівник повірить, що безпека його праці є однією з ключових цінностей підприємства, а це є одним із мотивів його безпечної поведінки.

Список літератури

1. Геврик Є. Охорона праці: Навчальний посібник / Є.О. Геврик. - К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003.

2. Охорона праці: європейські і міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз): Науково-практичний посібник: У 2-т. / Упор.: В.С. Венедіктов, В.П. Грохольский, М.І. Іншин та ін.; За ред. В.С. Венедіктова; М-во юстиції України, Державний департамент з питань адаптації законодавства, Українська асоціація фахівців трудового права. – Харків - Київ, 2006 - Т.1. - 2006. - 713 с.

УДК: 632.937

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ГІДРОТЕРМІЧНИХ УМОВ 2019 РОКУ

Журавльова Ольга Василівна, ст.викладач, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Покопцева Любов Анатоліївна, к.с.-г.н., доцент, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Нєжнова Ніна Геннадіївна, ст.викладач, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Summary: The features of the integrated winter wheat protection are specified in the work and recommendations on the use of plant protection products in production conditions are given.

Keywords: winter wheat, plant protection, diseases, pests, weeds, preparation, weather conditions

Пшениця – основна зернова культура в Україні. За посівними площами вона займає перше місце і є головною продовольчою культурою. Правильно організований догляд – це значний резерв підвищення врожайності. Основним завданням догляду є збереження на час збирання 500-600 шт/м^2 продуктивних стебел, що забезпечить високий врожай. Для цього необхідно проводити захист посівів від шкідників, хвороб і бур'янів. Щоб передбачити і розробити заходи захисту слід до сівби обстежити ґрунт на наявність збудників хвороб та шкідників, бур'янів і вміст вологи в ньому. Якщо в ґрунті чисельність шкідників більша за економічний поріг (ЕПШ), сівбу слід проводити з внесенням у ґрунт інсектицидів. Також для захисту проростаючого насіння від ґрунтових шкідників слід робити передпосівну обробку насіння препаратами Круізер або Кайзер (д.р. тіаметоксам) у дозі 0,5 л/т.

У фазу сходів та кущення на ранніх посівах озимини може виникнути загроза пошкодження рослин злаковими мухами, озимою совкою, хлібною жужелицею. У цей період необхідні крайові або вибіркові обприскування, наприклад Коннект ,(0,4 – 0,5 л/га), Нурел Д (0,75 – 1 л/га) та ін.

В осінньо-зимовий період великої шкоди посівам пшениці озимої завдають мишоподібні гризуни. При чисельності гризунів дві колонії на гектар використовують отруйні принади на основі бактероденциду, бродіфакуму, ізоцину (0,3 – 6 кг/га готової принади).

Навесні при температурі повітря + 10 ^{0}С для боротьби з бур'янами слід застосовувати гербіциди. Залежно від складу бур'янів посіви обприскують наступними препаратами: Пріма (0,5 л/га), Гранстар(20г/га), Дербі (0,05л/га) та ін.

За теплої тривалої погоди, особливо при підвищеній вологості повітря і ґрунту є загроза ураження хворобами: піренофорозом, септоріозом, борошнистою росою, іржею, кореневими гнилями. Для захисту рослин від їх ураження слід застосовувати препарат Рекс Плюс і ряд препаратів, що містять в складі діючої речовини карбендазим, тебуконазол.

У фазу колосіння великої шкоди завдає клоп шкідлива черепашка, трипси, злакові попелиці, зернова міль. Тому використання інсектицидів з групи неонікотиноїдів та піретроїдів буде доцільно для боротьби з ними.

За даними Мелітопольської метеостанції підвищена вологість повітря і ґрунту у весняний період (особливо квітень – травень) сприяли розповсюдженню хвороб і розвитку шкідників.

Нашими дослідженнями при обстеженні посівів пшениці озимої у с. Широке Веселівського району Запорізької області були виявлені наступні хвороби: піренофороз, борошнисту росу, іржу, септоріоз колосу, фузаріоз колосу і шкідники: клоп шкідлива черепашка, злакова попелиця, трипси, гостроголовий клоп та інші.

При використанні проти шкідників препарату Контадор Дуо (0,08л/га), ефективність склала 87%. Однак при повторному обстеженні поля спостерігалося чисельність личинок клопа шкідливої черепашки 2,4 шт/м^2, що є ЕПШ і потребує повторної обробки.

Серед хвороб лідером на цих посівах був піренофороз (жовта плямистість), де зазначено уражені 82% рослин, що пов'язано з неправильно підібраним препаратом, який не контролює розповсюдження данної хвороби. Тому рекомендовано провести повторний обробіток поля інсектицидом Нурел Д (1 л/га) і фунгіцидом Рекс Плюс (1 л/га).

На посівах озимої пшениці у ТОВ «Добрівка» Приазовського району Запорізької області проти шкідників і хвороб були проведені дві обробки:

1) Контадор Дуо (0,08 л/га) у суміші з фунгіцидом Рекс Дуо (500 г/га);
2) Контадор Дуо (0,08 л/га) у суміші з фунгіцидом Рекс Плюс (1 л/га).

При повторному обстеженні чисельність шкідників не перевищувала ЕПШ, однак на колосі спостерігалися ознаки септоріозу. Тому був рекомендований додатковий обробіток фунгіцидом Амістар Естра (0,5 – 0,75 л/га).

Отже, своєчасне обстеження і оперативний захист посівів пшениці озимої є запорукою великих врожаїв з добрими показниками якості, що забезпечить високі прибутки господарствам.

Список літератури

1. Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Демидась Г.І. та ін. Рослинництво з основами кормовиробництва. Вінниця, 2014. 650 с.
2. Топчій Т.В. Шкідливість пшеничного трипса. Карантин і захист рослин. 2010. №8. С.6 – 8.
3. Скрипник Н.В., Макарук О.М. Фітосанітарна безпека України. Карантин і захист рослин. 2018. № 9 – 10. С.1 – 4.

УДК 633.15

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІСЕРЕДНЬОСТИГЛИХ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ

Покопцева Л.А., к.с.-г.н., доцент, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Summary: In the work an estimation of productivity of mid-late hybrids of corn in the conditions of the southern steppe of Ukraine is conducted. It has been established that the most adapted to growing conditions in the Steppe zone of Ukraine is the maize hybrid DMS 3411, which provides high yields of corn with better quality indices.

Keywords: corn, hybrid, productivity, biologicalyield, quality

Кукурудза є однією з високопродуктивних злакових культур у світовому рослинництві. Її вирощують для продовольчих потреб (біля 20%), для технічних (15-20%) і на корм худобі (60-65%)[1].